

vilde gaa til at kræve af de paagældende Banker blot $\frac{1}{10}$ pro mille af Balancen, vilde man kunne have godt og vel 400 000 Kr. om Aaret; og gik man til at opkræve $\frac{1}{5}$ pro mille, hvad jeg ingenlunde vilde anse for at være urimeligt, blev Forholdet dette, at man var oppe paa 800 000 Kr. om Aaret til Krisefonden. For en Bank som Landmandsbanken med en Balance paa 1 100 Mill. Kr., altsaa langt den største Bank, vi har, vilde det da kun betyde, at den ved en Ydelse af $\frac{1}{5}$ pro mille kom til at indbetale 220 000 Kr. om Aaret til Krisefonden. Det var paa ingen Maade uoverkommeligt. Jeg kan ikke se, at Bankernes hele Forretningsførelse paa nogen Maade vilde lide under, at man opkrævede en saadan Præmie hos dem til Imødegaaelse af eventuelle Tab. Dertil kommer, at jeg i og for sig ingen Indvending skulde gøre imod, at Staten under visse Omstændigheder ogsaa ydede sit Bidrag; men indtil det positivt bevistes, at dette var nødvendigt, vilde jeg antage det rimeligt at lade Bankerne alene klare Vanskelighederne. Jeg henstiller til alvorlig Overvejelse, at man søger en saadan Krisefond oprettet, og jeg vil meget anbefale den højtærede Handelsminister at gaa til en nøje Prøvelse af Tanken, ogsaa med Henblik paa de Banker, der nu har lidt deres Skæbne. Jeg skulde mene, at det ikke var umuligt at finde en Form, hvorved Krisefonden kunde faa en vis tilbagevirkende Kraft.

Den højtærede Handelsminister sagde, at ved Landmandsbankens Sammenbrud var det alene Samfundshensyn, der blev taget i Betragtning, og det var alene for at undgaa yderligere Ulykker, større Sammenbrud andre Steder, at man gav Landmandsbanken Statsgaranti; og dette er naturligvis for saa vidt rigtigt. Men naar man stiller sig paa det Standpunkt, at der saaledes intet Hensyn skulde tages til Sparerne i den danske Landmandsbank, begriber jeg ikke, man kan sige, at der derimod skal tages Hensyn til Sparerne i de Provinsbanker, som har lidt Skibbrud; thi Sparerne er lige uheldigt stillet, enten de har været Sparere i København eller ude omkring i Provinsbankerne. Man kan ikke ubetinget hævde saa forskellige Standpunkter overfor Sparerne. Jeg indrømmer, at det er rigtigt, at det overvejende Hensyn, der blev bragt i Marken ved Landmandsbankens Rekonstruktion, var Samfundshensyn; men jeg tror alligevel, vi alle havde en vis Underfølelse af, at ogsaa de, der havde indskudt Kapital i Landmandsbanken, havde

Krav paa, at der toges et vist Hensyn til dem; i hver Tilfælde er det forstaaeligt, at de havde et Ønske derom. Men jeg vil i alt Fald gøre den højtærede Handelsminister opmærksom paa, at han ikke kan hævde, at man intet Hensyn behøvede at tage til Sparerne i Landmandsbanken, der var det kun Samfundshensyn, som gjorde sig gældende, naar man skal tage et stort Hensyn til Sparerne i de 7 krakkede Banker, der her foreligger Forslag om.

Den højtærede Handelsminister udtalte, at der ikke kunde være Tale om at yde Statsstøtte til offentlige Institutioner eller til Foreninger, de kunde ikke komme i Betragtning som Sparere efter Lovforslaget, som det her foreligger. Hvis den højtærede Handelsminister har udtalt sig saaledes — det forekommer mig, at den højtærede Handelsminister nu giver til Kende, at det ikke skal forstaas saaledes, og saa kan jeg undlade at gøre mine Bemærkninger. Jeg skulde tro, at hvis man virkelig vilde gennemføre Lovforslaget, maatte man i hvert enkelt Tilfælde prøve, hvorledes de Foreninger og Institutioner var stillet, som havde indskudt Penge i de paagældende Sparekasser. Jeg ved, der er veldædige Institutioner og Foreninger, som er rene Understøttelsesforeninger, der har haft Penge her, og jeg synes, de maatte komme i Betragtning paa samme Maade som de almindelige Sparere.

Endelig vil jeg gøre en kort Bemærkning til det ærede Medlem Hr Christmas Møller, der sagde, at jeg havde forglemt, at der blev ydet Den sjællandske Bondestands Sparekasse $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i Statstilskud. Nej, jeg har hverken overset eller glemt det, Begivenhederne i 1908 vil være de Politikere, som har gennemlevet den Tid, i saa frisk Erindring, at det meget vel huskes, at der var Tale om $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Men disse $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. blev ikke ydet som Tilskud paa normal Maade, Staten stod som Kreditor i Bondestandens Sparekasse; den havde vel fuld Sikkerhed for de $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., som var laant, men Staten var nu en Gang Kreditor, og det Synspunkt, der fra forskellige Sider ved den Lejlighed blev anlagt — lad det være sagligt eller politisk, det er et Spørgsmaal, jeg ikke skal komme ind paa — var, at man uden videre skulde kvittere disse $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Men som Tilskud i dette Ords almindelige Betydning blev de $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. ikke ydet til Den sjællandske Bondestands Sparekasse.

Med disse Bemærkninger kan jeg slutte, idet jeg anbefaler Lovforslaget til